

TERVEYDEN- JA VANHUSTENHUOLLON

UUDISTAMISOHJELMA

Päivitetty 13.9.2013
Hyväksytty: Kaupunginhallitus 15.10.2013 § 249

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	1
Työskentelyn vaiheet	2
2 UUDISTAMISOHJELMAN PÄÄLINJAT	3
2.1 Perusterveydenhuolto.....	3
2.2 Vanhustenhuolto.....	3
3 OHJELMAN AIKATAULU JA KUSTANNUSVAIKUTUKSET	4
3.1 Toimenpiteet ja kustannusten muodostuminen vuosittain	4
3.2 Tiivistelmä aikataulusta ja kustannuksista	7
4 LOPUKSI.....	8

1 JOHDANTO

Akaan kaupunki vastaa perusterveydenhuollon sekä vanhustenhuollon palvelujen järjestämisestä Akaan ja Urjalan muodostamalla sosiaali- ja terveystoimen yhteistoiminta-alueella. Sosiaali- ja terveydenhuollon toimintaympäristö muuttuu lähivuosisikymmeninä voimakkaasti väestön vanhenemisen, palvelukysynnän kasvun ja julkisen talouden paineiden vuoksi. Kuntien taloudellisten voimavarojen todennäköisesti pysyessä jatkossakin niukkana kasvavaan palvelutarpeeseen on vastattava huomioiden talouden asettamat reunaehdot. Myös Akaan ja Urjalan yhteistoiminta-alueella palvelurakenteita ja toimintamuotoja on muutettava sellaisiksi, että palvelun tuottamistavat ovat mahdollisimman kustannustehokkaita ja yksikköjen tuottavuus on korkealla tasolla.

Yhteistoiminta-alueen perusterveydenhuollon sekä vanhustenhuollon nykyistä tilannetta ja kehittämisvaihtoehtoja selvittäneen viranhaltijoista ja luottamushenkilöistä koostuneen työryhmän raportti valmistui syksyllä 2011. Raportissa esiteltiin palveluihin liittyviä tunnuslukuja ja ennusteita sekä vaihtoehtoisia toimenpidekokonaisuuksia palvelurakenteen kehittämiseksi.

Nyt käsillä oleva uudistamisohjelma on jatkoa tuolle raportille. Vuoteen 2020 asti ulottuvassa uudistamisohjelmassa esitetään palvelurakenteiden uudistamiseen tähtäävä suunnitelma suuntaa antavine kustannusvaikutuksineen.

Työskentelyn vaiheet

Perusturvajohtaja Vesa Helin nimesi 27.10.2010 työryhmän yhteistoiminta-alueen terveysasemaverkon ja vanhustenhuollon palvelujen kehittämiseksi. Työryhmään nimettiin viranhaltijajäseniksi vs. johtava lääkäri Jussi Saarnisto (puheenjohtaja /vastuuhenkilö), johtava hoitaja Maria Stenius, vanhus- ja vammaistyönjohtaja Leila Haakana ja kehittämispäällikkö Soili Varonen (sihteeri).

Yhteistoiminta-alueen perusturvalautakunta nimesi kokouksessaan 16.12.2010 § 41 edustajansa työryhmään niin, että neljästä edustajasta kaksi oli Akaasta ja kaksi Urjalasta. Työryhmään valittiin Akaasta Arne Kiuru (sd) ja Pekka Järvinen (sd) sekä Urjalasta Mikko Ristimäki (kesk) ja Terttu Hiukkamäki (kok).

Työryhmä kokoontui viisi kertaa. Perusturvajohtaja osallistui osaan työryhmän kokouksista. Alkuperäinen raportti, jonka laativat perusturvajohtaja Vesa Helin ja työryhmän sihteeri, kehittämispäällikkö Soili Varonen, käsiteltiin yhteistoiminta-alueen perusturvalautakunnassa 1.9.2011 § 70 ja päätettiin lähettää edelleen kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Kaupunginhallitus käsiteli raporttia 20.9.2011 § 263 ja päätti pyytää siitä lausunnon Urjalan kunnalta.

Urjalan kunta antoi oman lausuntonsa 22.11.2011. Tämän jälkeen asiaa käsiteltiin uudelleen kaupunginhallituksessa 12.6.2012 § 191. Hallitus päätti pyytää perusturvalautakuntaa valmistelemaan uudistamisohjelman 31.8.2012 mennessä.

Syksyllä 2012 perusturvalautakunta käsiteli asiaa kahdesti; 25.10. ja 15.11. Lokakuun kokouksessa lautakunnalla oli käytettävissä ja valmistelun pohjana alkuperäinen, laaja raportti.

Valmistelutyö päätettiin kuitenkin marraskuun kokouksessa jättää vaihtumassa olevan valtuustokauden vuoksi uudelle lautakunnalle.

Uusi yhteistoiminta-alueen perusturvalautakunta käsitelikin asiaa jo heti ensimmäisessä kokouksessaan 29.1.2013 § 8 ja nimesi uudet edustajansa työryhmään.

Työryhmään valittiin Akaasta Arne Kiuru (sd) ja Heli Piirainen (vihr) ja Urjalasta Jarno Hautamäki (sd) ja Esko Valkama (ps).

Viranhaltijajäseninä työryhmän uudistetussa kokoonpanossa toimivat perusturvajohtaja Vesa Helin, johtava ylilääkäri Juhani Grönlund, vanhus- ja vammaistyönjohtaja Leila Haakana ja johtava hoitaja Maria Stenius. Työryhmän sihteerinä toimi perusturvatoimen hallintosihteeri Satu Kari.

Työryhmä kokoontui kevään 2013 aikana kaksi kertaa.

Kesätaun jälkeen työryhmän viranhaltijajäsenet päivittivät olemassa olevan raportin työryhmässä tehtyjen päätösten mukaiseksi ja päivitetty raportti lähetettiin lausunnonlehtien kautta työryhmän jäsenille.

Työryhmän luottamushenkilöjäsenistä Akaan edustajat Heli Piirainen ja Arne Kiuru sekä Urjalan edustaja Jarno Hautamäki kommentoivat raporttia pyydettyyn ajankohtaan mennessä.

Urjalan edustajista Esko Valkama ilmoitti sähköpostitse, että hän ei ”halua ottaa kantaa Akaan kaupungin so-te -palvelujen tuottamiseen ja niiden järjestelemiseen tulevaisuudessa, koska Urjalankin tulevaisuuden visio on vielä pahasti avoin. En myöskään ota kantaa Akaan tuleviin investointeihin, koska katson asian kuuluvan vain ja ainoastaan akaalaisten päätettäviin.

Näyttää siltä, että Urjala tutkii vielä ennen lopullisia päätöksiään Akaan, Valkeakosken, Pälkäneen yhteistoiminnan lisäksi eräitä muitakin mahdollisuuksia, ja vasta nämä selvitykset johtavat tulevaisuuden yhteistoiminnan päätöksiin.”

Lopullinen raportti annetaan tiedoksi perusturvalautakunnalle ja edelleen kaupunginhallitukselle sekä työvälineeksi työnsä aloittaneelle palveluverkkotyöryhmälle, jonka kaupunginhallitus on asettanut 13.8.2013 § 181.

Raportin liitteenä on johtavan ylilääkärin ja vanhus- ja vammaistyönjohtajan pitämät esitykset palveluverkkotyöryhmän kokouksesta 12.9.2013.

2 UUDISTAMISEN PÄÄLINJAT

2.1 Perusterveydenhuolto

Terveysasemat

- Toijalan terveysasema toimii yhteistoiminta-alueen pääterveysasemana, johon keskitetään tarvittavassa laajuudessa myös peruserikoissairaanhoidon lääkäriin vastaanotto. Toijalan terveysasema peruskorjataan tai vaihtoehtoisesti tehdään uudisrakennus nykyisen terveysaseman alueelle.
- Urjalan avoterveyspalvelut säilytetään ennallaan.
- Viialan avoterveyspalvelut säilytetään ennallaan kunnes Akaan yksi uusi terveysasema valmistuu.
- Kylmäkosken terveysaseman toiminta loppuu vuonna 2017 kun Akaan yksi uusi terveysasema valmistuu.
- Hammashuolto järjestetään toimintaan jäävillä yhteistoiminta-alueen terveysasemilla.

Vuodeosastotoiminta

- Vuodeosastohoito ja dialyysi keskitetään Toijalan terveysaseman yhteyteen tehtävään uudisrakennukseen. Osasto on 50-paikkainen.
- Vuodeosastotoiminta Urjalassa lopetetaan, kun Akaan yksi uusi terveysasema on valmis.

2.2 Vanhustenhuolto

Kotiin annettavat palvelut

- Kotihoidon henkilöstöresursseja vahvistetaan palvelutarpeen kasvaessa.
- Kotihoitopalvelut (kotipalvelu, kotisairaanhoido ja kotisairaala) säilytetään lähipalveluina kullakin alueella.
- Kotihoidossa toteutetaan asiantuntijaselvityksessä esiin tuotu johtamisjärjestelmän ja toiminnan uudistamistyö.

Vanhainkoti- ja asumispalvelut

- Senioritalotoimintaa lisätään yhteistoiminta-alueella, mikäli siihen on tarvetta ja kiinnostusta.
- Toijalan alueelle rakennetaan tehostetun palveluasumisen yksikkö.
- Ostopalveluna hankittavaa tehostettua palveluasumista lisätään tarvittaessa.
- Hakalehdon vanhainkodin tilat korvataan uudisrakennuksella, joka toimii 36-paikkaisena tehostetun palveluasumisen yksikkönä.
- Mäntymäen vanhainkoti muutetaan osittain tehostetun palveluasumisen yksiköiksi, jossa on remontin jälkeen 48 paikkaa.
- Havulinna vanhainkoti muutetaan tehostetun palveluasumisen yksiköksi vuoden 2015 alusta lukien.
- Urjalan vanhainkodin selvityksen valmistettua tehdään tarkempi suunnitelma vanhainkodin osalta.
- Yhteistoiminta-alueelle saneerataan 35-paikkainen tehostetun palveluasumisen yksikkö (Urjalan entinen vuodeosasto).

3 OHJELMAN AIKATAULU JA KUSTANNUSVAIKUTUKSET

3.1 Toimenpiteet ja kustannukset vuosittain

Vuosi 2013

Toimenpiteet:

- Mäntymäen vanhainkodin muutostyöt tehostetuksi palveluasumiseksi aloitetaan.
- Hakalehdon vanhainkodin uudisrakentaminen käynnistetään syksyllä 2013 tehtyjen päätösten ja suunnitelmien mukaisesti. Uudisrakennus sijoitetaan Toijalan terveysaseman yhteyteen. Asukkaat asuvat rakentamisen aikana nykyisen vanhainkodin tiloissa.

Kustannusvaikutukset:

- Investointimenot: Mäntymäen muutostyöt on tehty, 50 000 euroa
- Investointimenot: Hakalehdon uudisrakentaminen on käynnistetty, (1 550 000 euroa)

Vuosi 2014

Toimenpiteet:

- Vuoden alusta lukien Mäntymäen vanhainkodin 51 laitospaikasta n. 20 muutetaan tehostetun palveluasumisen paikoiksi. Muutoksen jälkeen paikkoja jää 48.
- Hakalehdon vanhainkodin uudisrakentaminen jatkuu, 2 000 000 euroa.
- Akaan uuden terveysaseman suunnittelu alkaa. Suunnittelurahaa varattava 300 000 euroa.

Kustannusvaikutukset:

- Investointimenot: Hakalehdon uudisrakentaminen, 2 000 000 euroa.

Vuosi 2015

Toimenpiteet:

- Uusi Hakalehdon tehostetun palveluasumisen yksikkö aloittaa toimintansa.
- Vanha Hakalehdon vanhainkoti puretaan.
- Havulinna vanhainkoti muutetaan tehostetun palveluasumisen yksiköksi.
- Akaan yhden uuden terveysaseman suunnittelu jatkuu ja rakentaminen vuodeosastoinen alkaa.
- Viialan terveysaseman osittaista peruskorjausta ei aloiteta.

Kustannusvaikutukset:

- Investointimenot: Toijalan työtilat Kylmäkosken terveysaseman henkilöstölle 50 000 euroa.
- Käyttötalous: Hakalehdon purkaminen, 450 000 euroa

- Investointimenot: Akaan yhden uuden terveysaseman uudisrakentaminen aloitetaan, 3 200 000 euroa

Vuosi 2016

Toimenpiteet:

- Akaan yhden uuden terveysaseman rakentaminen valmistuu loppuvuonna.
- Vuodeosastotoiminta Urjalassa loppuu 31.12.2016.

Kustannusvaikutukset:

- Investointimenot: Akaan yhden uuden terveysaseman uudisrakentaminen jatkuu, 3 500 000 euroa

Vuosi 2017

Toimenpiteet:

- Kylmäkosken terveysaseman toiminta lopetetaan vuonna 2017.
- Vastaanottotoiminta loppuu Kylmäkosken ja Viialan terveysasemilla.
- Akaan yksi uusi terveysasema vuodeosastoinen aloittaa toimintansa.
- Urjalan vuodeosaston saneeraustyöt tehostetuksi palveluasumiseksi aloitetaan.
- Oman tehostetun palveluasumisen yksikön suunnittelu aloitetaan.

Kustannusvaikutukset:

- Investointimenot / Urjalan kunta: tehostetun palveluasumisen yksikkö, 500 000 euroa.
- Oman tehostetun palveluasumisen yksikön suunnittelu alkaa, 100 000 euroa.

Vuosi 2018

Toimenpiteet:

- Urjalassa aloittaa toimintansa tehostetun palveluasumisen yksikkö, johon palkataan tarvittava määrä henkilöitä.
- Oman palveluasumisyksikön rakentaminen aloitetaan. 35-40 -paikkainen tehostetun palveluasumisen yksikkö sijoittuu Toijalaan.
- Urjalan vuodeosaston saneeraus tehostetun palveluasumisen yksiköksi valmistuu.
- Arvioidaan tulevien vuosien tehostetun palveluasumisen ja kotihoidon resurssitarve ja kustannukset.

Kustannusvaikutukset:

- Investointimenot: oman tehostetun palveluasumisyksikön rakentaminen Toijalaan alkaa, kustannukset 2 000 000 euroa.
- Arvioidaan tulevien vuosien tehostetun palveluasumisen ja kotihoidon resurssitarve ja kustannukset.

Vuosi 2019

Toimenpiteet:

- Oman tehostetun palveluasumisyksikön rakentaminen Toijalaan jatkuu.

Kustannusvaikutukset:

- Investointimenot: oman tehostetun palveluasumisyksikön rakentaminen Toijalaan jatkuu, kustannukset 2 000 000 euroa.

Vuosi 2020

Toimenpiteet:

- Uusi oma tehostetun palveluasumisen yksikkö valmistuu

3.2 Tiivistelmä aikataulusta ja kustannusvaikutuksista

Investoinnit

Vuosi	Toimenpiteet	Investoinnit
2013	<ul style="list-style-type: none">▪ Mäntymäen muutostyöt; osa tehostetuksi palveluasumiseksi▪ Hakalehdon uudisrakentaminen	- 50 000 - 1 550 000
2014	<ul style="list-style-type: none">▪ Osa Mäntymäestä palveluasunnoiksi▪ Hakalehdon uudisrakentaminen jatkuu▪ Akaan uuden terveysaseman suunnitteluraha	-2 000 000 - 300 000
2015	<ul style="list-style-type: none">▪ Uusi Hakalehdon tehostetun palveluasumisen yksikkö aloittaa toimintansa▪ Vanha Hakalehdon vanhainkoti puretaan▪ Akaan yhden terveysaseman rakentaminen, jossa yksi vuodeosasto	- 450 000 - 3 200 000
2016	<ul style="list-style-type: none">▪ Akaan uusi terveysasema valmistuu loppu vuonna▪ Vuodeosastotoiminta Urjalassa loppuu 31.12.2016	- 3 500 000
2017	<ul style="list-style-type: none">▪ Akaan uusi terveysasema vuodeosastoineen aloittaa toimintansa▪ Tehostetun palveluasumisyksikön saneeraustyöt (Urjalan investointi 500 000 euroa)▪ Oman tehostetun palveluasumisyksikön suunnittelu▪ Kylmäkosken ja Viialan terveysasemat sulkeutuvat	- 100 000
2018	<ul style="list-style-type: none">▪ Uusi tehostetun palveluasumisen yksikön saneeraus valmistuu ja aloittaa toimintansa Urjalassa▪ Uuden oman 35-40-paikkaisen tehostetun palveluasumisen yksikön rakentaminen aloitetaan Toijalaan	- 2 000 000
2019	<ul style="list-style-type: none">▪ Uuden oman 35-40-paikkaisen tehostetun palveluasumisyksikön rakentaminen jatkuu	-2 000 000
2020	<ul style="list-style-type: none">▪ Uusi oma tehostetun palveluasumisen yksikkö valmistuu	
Yht.		

4 LOPUKSI

Yhteistoiminta-alueella on vuoden 2013 alussa hoiva- ja hoitopaikkoja yhteensä 367. Mukaan on laskettu vuodeosasto- vanhainkoti- ja palveluasumispaikat sekä julkisen palvelutuotannon että yksityisen osalta. Mikäli vuosina 2013-2020 toteutetaan rakenteelliset muutokset tämän ohjelman mukaisesti, hoiva- ja hoitopaikkojen kokonaismäärä kasvaa 97 paikkaa. Samalla laitospaikkojen osuus hoiva- ja hoitopaikoista vähenee merkittävästi.

Palvelurakenteiden muutoksilla ja toiminnan keskittämisellä voidaan saavuttaa taloudellisia hyötyjä. Toimintaa on mahdollista tehostaa huomioiden silti palvelujen kattavuus ja saatavuus. Terveys- ja vanhustenhuollon yksikköjen vaikuttavan ja asiakaslähtöisen toiminnan kannalta on keskeistä myös se, että palvelut voidaan tuottaa nykyaikaisissa ja korkeatasoisissa tiloissa.

Arviointi näiden toteutusten jälkeen on realistista tehdä vuonna 2018, jolloin väestömuutoksen ennusteet ja sosiaali- ja terveydenhuollon ratkaisut ovat selvillä ja suunnitelmia voidaan tehdä tulevalle vuosille.

Kaikki raportissa olevat investoinneista aiheutuvat kustannukset ja suunnitelmat arvioi ja toteuttaa lopulta kaupungin tekninen toimi.

Investointien kustannusarviot tarkistutetaan kaupungin teknisen toimen asiantuntijoilla.

Käyttötalouden kulut lasketaan vuosittain talousarvion valmistelun yhteydessä.